श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् – १ (C.F.-4.1.1. Old & New) *ग्रन्थ: वैदिकसाहित्येतिहास:*	
विषय: - अनिवार्यसंस्कृतम्		गुणा: - ७०
दिनाङ्क: - १४/१२/२०१८		समय: -२.०० त: ०५.००

प्रथमान्विति:

प्रश्न: १ अधो निर्दिष्टाभ्याम् एकं सप्रमाणं विवेचयत । **(५)**

(१) वेदस्य स्वत: प्रामाण्यं निरूपयत।

(२) वेदानां रचनाकालविषये प्राच्यपाश्चात्यमतानि विलिख्यन्ताम्।

प्रश्न: २ *यजुर्वेदस्य महत्वं प्रतिपादनपूर्वकं वैदिकजगति यज्ञस्य स्थानं किमस्ति विचारयत।* **(१०)**

अथवा

ऋग्वेदस्य दार्शनिकं तत्त्वं विवेचयत।

द्वितीयान्विति:

प्रश्न: ३ अधो निर्दिष्टाभ्याम् एकं विवेचयत । **(५)**

(१) शतपथब्राह्मणस्य वैशिष्टम्।

(२) शांखायनब्राह्मणम्।

प्रश्न: ४ *ब्राह्मणग्रन्थानां प्रतिपाद्यविषयं महत्त्वं च प्रतिपादयत।* **(१०)**

अथवा

आरण्यकस्य परिभाषां स्पष्टयित्वा प्रमुखारण्यकग्रन्थानां संक्षिप्तपरिचयं लिखत।

तृतीयान्विति:

प्रश्न: ५ अधोनिर्दिष्टाभ्याम् एकं विवेचयत । **(५)**

(१) छान्दोग्योपनिषद्।

(२) कठोपनिषद्।

प्रश्नः ६ *उपनिषदां प्रतिपाद्यम् आत्मतत्त्वं वर्णयत।* **(१०)**

अथवा

आधुनिकसमाजस्य कृते यमनचिकेतसोः संवादस्योपयोगितां प्रतिपादयत।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ निम्नलिखितयोरेकस्य प्रतिपादनं कुरुत । **(५)**

(१) कल्पः।

(२) व्याकरणम्।

प्रश्नः ८ *वेदाङ्गेषु ज्योतिषवेदाङ्गस्य स्थानं निरूपयत।* **(१०)**

अथवा

वेदार्थज्ञानाय निरुक्तशास्त्रस्य योगदानं विवेचयत।

प्रश्नः ७ दशप्रश्नानां एकैकवाक्यद्वारा उत्तरं लिखत । **(१०)**

(१) 'वेदः' इति शब्दस्य का व्युत्पतिः?

(२) ऋक् शब्दस्य कोऽर्थः?

(३) सामवेदस्य मुख्यप्रतिपाद्यविषयः कः अस्ति?

(४) 'तत्त्वमसि' इति वचनं कस्याः उपनिषदः ?

(५) ईशोपनिषदः सम्बद्धः केन वेदेन सह वर्तते ?

(६) शुक्लयजुर्वेदस्य ब्राह्मणग्रन्थः कः ?

(७) कतिविधः स्वरः?

(८) वेदपुरुषस्य हस्तौ किं वेदाङ्गं गण्यते?

(९) कल्प-वेदाङ्गस्य कोऽर्थः ?

(१०) ऋग्वैदिकदेवतानां संख्याः कः ?

(११) ऋग्वेदे कति मण्डलानि सन्ति ?

(१२) होतायाः सम्बद्धः केन वेदेन सह वर्त्तते ?

(१३) सामवेदस्य ऋत्विक् कः?

(१४) यजुर्वेदस्य प्रतिपाद्यो विषयः कः?

(१५) अथर्ववेदे कति मन्त्राः?

--oo--